

Waasan Lehti

N:o 19 – 5.3.1890

”Awonaisen kirjeenwaihdon” jatkoa.

Waasassa helmik. 28 p:nä 1890.

Herra V. K. Hultin.

Täällä.

Wastineeksi Teidän ”awonaiseen kirjeeseen” tämän kuun 24 p:ltä saamme tuoda esiin: Että ne Bremenlinjan ilmoitustaulut, jotka Hankoniemellä olewa silloinen pääasiamies lähetti meille, ensi aluksi riippuiwat konttorimme seinillä; että me heti riensimme konttorinseiniltä poistamaan mainitut ilmoitustaulut, kun olimme saaneet tiedon Hufwudstadsbladetissa syyskuun 22 p:nä 1889 olleesta kirjoituksesta, josta tässä alempana saamme antaa lyhyen otteen:

”Lähettäjä palasi hiljakkoin Amerikasta eräässä mainitun (Bremenlinjan) linjan laiwasta, ja koska tiesin, että että wälkansimatkustajain joukossa myöskin oli muutamia suomalaisia ja ruotsalaisia, päätin käydä heidän luonansa. Ruuasta walittiwat yleensä, warsinkin ne, jotka waremmin oliwat täyttäneet Englantilaisia linjoja, niin, wieläpä muutamat suomalaisukot, joita ei suinkaan ole pilattu, arweliwat ruokaa melkein nautinnottomaksi, ja wettä jaettiin niukoissa määrissä.

Bremenissä sikäläinen asiamies mitä häpeällisimmällä tawalla peijasi maalaisiamme ja saiwat he wastalauseittensa wastaukseksi joko jäädä sinne taikka maksaa.

Lopullisesti huomautettakoon miten epäedullista on, että siirtolaisten täytyy kulkea Lyypekin, Hampurin ja Bremenin kautta Bremerhaweniin, jonka kautta heidän täytyy kärsiä kaikellaista peijausta ja konnankujeilemista.

Edellä kerrottujen tosiasiain perusteella täytyy minun waroittaa siirtolaisia käyttämästä Bremenlinjaa. Helsingissä syysk. 21 p:nä 1889. D.”että nämä taulut sen jälkeen toistaiseksi jätettiin eteiseen; että useinmainitut taulut wihdoin, sittenkuin olimme hawainneet, että eräs yllämainitun Hufwudstadsbladetissa olleen waroituksen johdosta syntynyt painojuttu oli ratkaistu kirjoituksentekijän eduksi ja Bremenlinjan tappioksi, wiettiin alemmaksi pihan puolelle, jossa ne wielä nytkin kaunistawat seiniä; että walitettawasti epähuomiosta yksi taulu unohtui eteiseen, mutta

„Awonaisen kirjeenwaihdon” jatkoa.

Waasasta helmik. 28 p:nä 1890.

Herra V. K. Hultin.

Täällä.

Wastineeksi Teidän ”awonaiseen kirjeeseen” tämän kuun 24 p:ltä saamme tuoda esiin:

Että ne Bremenlinjan ilmoitustaulut, jotka Hankoniemellä olewa silloinen pääasiamies lähetti meille, ensi aluksi riippuiwat konttorimme seinillä;

että me heti riensimme konttorinseiniltä poistamaan mainitut ilmoitustaulut, kun olimme saaneet tiedon Hufwudstadsbladetissa syyskuun 22 p:nä 1889 olleesta kirjoituksesta, josta tässä alempana saamme antaa lyhyen otteen:

on sekin nyt lähetetty etsimään muita tauluja.

Lopuksi pyydämme huomauttaa, että meillä, kiitos siitä kirjoituksentekijän Insinöörin herran E. Degerholmin uhraawaisuudelle, on jokaisen sitä haluawan, myöskin Herra Hultinin, nähtävänä jäljennös edellä mainitussa painojutussa kertyneistä oikeudenkäyntiasiakirjoista, jotka sisältäwät Bremenlinjalle erittäin rasittawia, mutta englantilaisille linjoille warsin imartelewia kiitossanoja, niinpä esim.: ”oli todistaja Maa-kauppias Matti Antinpoika Kauppa waimoineen lapsineen Ewijärweltä, joka oli palannut New-Yorkista Suomeen, silloin käyttäen Bremenlinjan höyrylaiwaa Juldaa (10 päiwän matka Bremerhaweniin), tehnyt matkan Englannin kautta Amerikkaan höyrylaiwalla, jonka oli omistanut

”Walkoinen Tähti Linja”

niminen yhtiö, saanut aiwan toista kohtelua osakseen – ruoka oli ollut hywää ja oli muun muassa laiwassa annettu siirtolaisille myöskin mehukkaita riisiryyniputinkeja sokerin kanssa, hywää woita ja kelwollista kahwia, jonka ohessa olot täällä muutenkin oliwat olleet paremmat. – Tällä höyrylaiwalla oli – ja oli todistaja kuullut että asianlaita olisi semmoinen muillakin kuin Bremenlinjan laiwoilla – maksutta saanut ottaa mukaansa runsaasti kapineita, ja wiiwytykset matkalla eiwat olleet tuottaneet siirtolaisille mitään kustannuksia.

Niin oli todistajan ja muitten siirtolaisten Hullissa täytynyt, enempää kuletusta odottaen, wiipyä puolitoista vuorokautta sekä Liwerpoolissa wieläkin vuorokauden, mutta kaikki tämä ei ollut tuottanut hänelle wähimpiäkään kustannuksia, waan oli hän siellä saanut hywää kohtelua yhtiön asiamiehiltä, jotka aina, odottaessaan siirtolaisia, tapasiwat olla heitä vastaanottamassa ja johtamassa paikalle, jossa he saivat odottaa enempää kuletustansa. Bremenlinjalla sitäwas-toin oli asia ollut semmoinen, että Bremerhawnissa tosin oli ollut siirtolaisia vastaanottamassa eräs henkilö, joka oli sanonut itsensä erään Yhtiön asiamiehen apulaiseksi, mutta rautatiemat-kasta tämän paikkakunnan ja Bremerin wälillä oli heiltä waadittu ylipainomaksuja matkatawaroista, erilailla eri siirtolaisilta.

Bremenissä oli siirtolaisia ollut vastaanot-tamassa yhtiön asiamies, joka oli wienyt heidät erääseen, kuten todistaja luuli, yhtiön omista-maan hotelliin, ja siellä ottanut huostaansa hei-dän piletinsä ilmoittaen että heidän täytyi kaksi vuorokautta odottaa tilaisuutta päästäkseen rau-tateitse Hampurin kautta Lyypekkiin, mutta kun tästä oli syntynyt yleinen tyytymättömyys oli hotellinisäntä kuitenkin heti sen jälkeen wakuut-tanut, että he toimitettaisiin menemään wuoro-kauden perästä. Tämän oleskelunsa ajaksi Bre-menissä oli todistajalle ja hänen perheellensä eri maksua vastaan annettu erityinen huone, ja oli todistajan ollessa kaupungilla ruokatawaroita ost-amassa hänen perheensä heti ottanutkin huoneen haltuunsa, jonka jälkeen todistaja kuitenkin, pa-lattuaan hotelliin, oli löytänyt perheensä muutet-tuna sanotusta huoneesta toiseen, johon joukko likaisia Puolan juutalaisia oli sijoittunut.

Samalla oli todistajan waimo itkien walitta-nut että todistajan poissaollessa oli käytetty wä-kiwaltaa, jolloin häntä myöskin oli lyöty ja pot-kittu, sekä todistajan waimo ja lapset ajetut pois aikaisemmin wuokratusta huoneesta. Paljon tou-hun perästä oli todistajan sittemmin wihdoin on-nistunut, niinikään siitä luwattuaan eri maksun, saada huone neljäll sängyllä, mutta waikka sa-malla oli waltuutettu ettei ketään wierasta sinne laskettaisi, niin oli kuitenkin illalla tuotu huo-

neesen kymmenen Suomesta Amerikan matkal-la juuri saapunutta siirtolaista, jonka jälkeen kui-tenkin seuraawana päiwänä hotellista lähtiessä oli waadittu todistajalta, joka paitse tätä huonetta itse puolestaan oli hotellissa nauttinut ainoastaan yhden aterian, seitsemän Saksan markkaa (8 m. 71p:niä Suomen rahassa). Todistajan perhe oli sillaikaa elänyt ainoastaan niistä ruokatawarois-ta, jotka hän oli kaupungista ostanut. Kun sitten lähdettiin rautateitse Bremenistä, oliwat siirto-laiset taas kärsineet lisämaksuja. Todistajan oli siten ylipainomaksuna Bremenistä Lyypekkiin arkustaan täytynyt suorittaa kahdeksan Saksan markkaa (10 Suomen markkaa) ja eräällä ijäk-käältä saksalaiselta mieheltä oli kapeistaan waa-dittu wiisikolmatta Saksan markkaa (31 markkaa 8 penniä), jotka maksut suoritettiin yhtiön bre-meniläisen asiamiehen apulaiselle. Hampuriin saawuttuaan ei siirtolaisia ollut mitään asiamies-tä vastaanottamassa, waan oli heidän parhaan taitonsa mukaan täytynyt pyrkiä sille rautatie-asemalle, josta matka Lyypekkiin oli jatkettava. Wielä wähemmin oli ryhdytty mihinkään toimiin siinä tarkoituksessa, että siirtolaiset jokseenkin mukawasti olisiwat woineet jatkaa rautatiemat-kaa. Siten oli heidän Hampurissa täytynyt sijoit-tua isoihin rautatiewaunuihin, joissa ei ollut ai-noatakaan istumapaikkaa, waan oli matkustajain täytynyt seisoa riweissä wierekkäin. Kuitenkin oli jo ensimmäisellä rautatieasemalla Hampuris-ta istumasijoilla warustetut waunut osoitetut siir-tolaisille.

Että siirtolaisten tyytymättömyys Bremen-linjaan sen tähden oli ollut erittäin suuri, sitä ei sopinut ihmetellä, ja oliwat eri kansallisuuksiin kuuluvat siirtolaiset myöskin yleisesti matkalla lausuneet tahtowansa menetellä siten, että epä-kohdat mainitulla linjalla (Bremenlinjalla) hei-dän kotimaittensa sanomalehdissä tehokkaasti kerrottaisiin.

Cairenius & kumpp.

Walkoisen Tähti Linjan waltuutetut asiamie-het.

National Steam Ship Company Limitedin Liwerpoolissa

Pääasiamiehet Suomessa.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu **Sanomalehdet** Pienpainatteet Aikakauslehdet Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku Hae

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu **Selailu** Haku Tarkennettu haku Artikkelihakemisto Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L